

En julpredikan över Johannesprologen

Av Emmanuel Martens ocd (1920–2007)

Vem är Jesus Kristus? Dagens evangelium ger ett kort och klart svar: Ordet blev människa. Ordet, Guds evige Son, han genom vilket allt blev till, har i ett visst ögonblick som människa trätt in i världshistorien. ”Född av Fadern före all tid”, så säger trosbekännelsen, ”har han antagit kött genom den helige Ande av Jungfrun Maria och blivit människa.” Så har alltså, men nästan obemärkt, det ofattbara hänt, det som ger en ny mening åt människan och hennes värld, att den Evige har trätt in i tiden, att den Oändlige har antagit kött, dvs. vår mänskliga, bräckliga och syndiga natur.

Otaliga gånger har vi hört det, läst om det, mediterat över det. Ändå måste vi, så länge vi lever på jorden, fortsätta att med helig och kärleksfull respekt för Guds handlande, begrunda detta vår tros grundläggande mysterium. I dag skulle jag vilja dra tre slutsatser ur det.

En första slutsats är den att vi, var och en av oss och varenda människa på jorden, skall vara övertygade om att en evig, obegränsad kärlek vilar över oss. I människan Jesus Kristus är det hela mänskligheten och varje enskild människa som Gud trycker till sitt hjärta. ”Du har skapat mig därför att du älskade mig”, sade Augustinus.

Nu kan vi tillfoga: och i samma kärlek har du gått till det yttersta för att rädda oss, när du, enligt Paulus ord, lät ”din egen Son bli lik en syndfull människa” (Rom 8:3). Den Gud som genom profeten Jesaja säger: ”Glömmer en kvinna sitt lilla barn, bryr hon sig inte om den hon själv har fött? Och även om hon skulle glömma, glömmer jag aldrig dig. Nej, ditt namn är skrivet i mina händer”, (49:15–16), han glömmer aldrig, han kan inte glömma, målet han skapade oss för.

Gud har före världens skapelse utvalt oss i Kristus att stå heliga och fläckfria inför sig (Ef 1:4). Det är genom att se på krubban och på korset som vi förstår något av en gudomlig kärlek som inte ryggat tillbaka för något som helst för att övertyga oss om den. Låt oss därför öppna vår tros ögon och ta emot Ljuset som lyser i världens mörker.

En andra slutsats vi kan dra ur människoblivandets mysterium är att vi skall se oss själva i Jesu Kristi ljus. Han har ju gett vårt liv en helt ny mening, en tidigare oanad dimension, och detta kan vi inte tillräckligt begrunda. Kyrkofäderna uttrycker det kort och kraftigt: Gud har blivit människa för att människan skall bli gud. Det finns i vårt liv inte bara en jordisk aspekt, en rent mänsklig tillvaro, den som skulle börja när vi föds, fortsätta ett visst antal år och sedan rinna ut i tomma intet.

Det finns oändligt mycket mer i oss tack vare Guds Son som blivit människa för att frälsa oss, dvs. göra oss i stånd att delta i hans gudomliga liv. Detta är en verklighet redan nu tack vare vårt dop, en verklighet som ständigt växer till och fördjupas genom vårt liv i honom, speciellt genom de möten med honom som vi kallar sakrament och som öppnar hela vår tillvaro för hans gudomliggörande kraft.

”Han gav oss rätten”, hörde vi också i evangeliet, ”att bli Guds barn.” Vi är fullt mänskliga, det vet vi och erfar vi ständigt, men på samma gång är vi på något sätt gudomliga tack vare Kristi nåd i oss. Denna gudomliga verklighet står inte utanför vår mänskliga tillvaro, som ett slags heligt bihang. Den är helt sammanvävd med, och lever och växer till i vår mänskliga historia, i vardagslivets alla händelser och bekymmer.

Ständigt får vi del av den nådens fullhet som, enligt evangeliet, finns i det människoblivna Ordet. I den mån vi tillåter det är Fadern ständigt i färd med att göra oss mer och mer lika sin Son för att genom allt som vi gör och lider gudomliggöra hela vår person. I vår mänskliga existens pågår det samtidigt en gudomlig historia, en som aldrig rinner ut i tomma intet, utan som fortsätter i Guds evighet.

Ur denna andra slutsats följer direkt en tredje: Om vi som kristna får leva med en sådan tro, i ett sådant hopp om ett gudomligt rikt arv, då ankommer det på oss att leva ett medvetet ”kristet” liv, alltså ett liv i Kristus. Själv ville han dela våra mänskliga villkor, vår vanmakt och sårbarhet, vår ångest och övergivenhet, han ville utsätta sig för vårt lidande och vår död. Till fullo ville han bli vår broder.

Vill vi då inte göra allt vi kan för att syftet med hans människoblivande förverkligas, det vill säga att vi lever i hans anda och drivs av samma lidelse som han: att Faderns rike upprättas, att vi alla når vår himmelska bestämmelse? Han är vännen som vill vara vår ledsagare, inte bara i livets stora och avgörande ögonblick, utan också i den konkreta vardagen med dess bekymmer och banaliteter, den vardag som han själv ville leva i tillsammans med Maria och Josef i Nasaret.

Låt oss därför söka honom, vår Broder, inte bara i våra böner utan också i allt vi gör, i allt som ger oss glädje eller smärta. Han ÄR ju med i allt, han lever i sin Kyrkas alla lemmar, och han lär oss genom sin Ande att mer och mer leva som han. Och detta innebär alltid att vi, bortom den jordiska realiteten, vet oss tillhöra vår Faders himmelska familj. Jesus, vår Broder som har gått före, hjälper oss att känna oss hemma där han är, i det härliga arv som han har vunnit åt oss.